

AYELEN PAROLIN | WEG (Foto: Philippe Hofmann)

Resseguint les passes d'uns defectes preciosos

Ayelen Parolin i el seu rebuig a la lògica lineal

Ayelen Parolin parla del camí que ha fet de ballarina a coreògrafa creant un caos organitzat en escena i recordant la seva Argentina natal.

En un escenari d'un blanc immaculat hi ha nou punts de color. Nou criatures d'aspecte extravagant tant per la roba que duen com pels gestos que fan, que no són ni decidits ni vacil·lants, ni fluids ni un *staccato*. Nou figures, cadascuna de les quals sembla que segueixi la seva pròpia trajectòria i balli la seva pròpia dansa, tot i que cap d'elles és realment «una dansa», sinó que són una mena d'amalgama de diferents gramàtiques... Un sorprenent tumult emana d'aquest alegre sarau de cossos, diversos però alhora fermament connectats els uns amb els altres.

Com es forma un grup? Com es pot existir en el plural sense esborrar el singular? Com es poden barrejar el blanc i el negre sense arribar al gris? Aquestes són algunes de les preguntes que van servir de punt de partida per a la creació de *WEG*, una peça que tenia com a repte central «la composició d'un caos a partir de nou individualitats —diu Ayelen Parolin— per extreure'n un “paisatge”: una harmonia/disharmonia complexa [...]. Abans de començar a treballar en la peça, vaig reunir-me amb el físic Pierre C. Dauby, de la Universitat de Lieja, que em va guiar i acompanyar en el procés d'entendre la teoria del caos. Estava fascinada pels lligams invisibles que hi ha a la natura, per la manera com tot està interconnectat... També sabia que volia resseguir aquests camins, aquests camins individuals que es creuen i coincideixen de manera gairebé imperceptible; volia crear un equilibri inestable, una tensió entre la singularitat individual i l'abstracció comuna.»

El que trobo bonic i el que m'atreu de la gent són tots els seus defectes, les seves imperfeccions, la seva manca de lògica, les seves incongruències.

El desig de jugar amb equilibris inestables, de fer malabars amb els contraris i les contradiccions, són alguns dels elements més recurrents de l'escriptura de Parolin. No com a resultat del seu gust per la contradicció, sinó pel que revela sobre la manera com som: sempre més complexos del que ens agradaria creure. «El que trobo bonic i el que m'atreu de la gent són tots els seus defectes, les seves imperfeccions, la seva manca de lògica, les seves incongruències. Aquest és el material amb el qual vull treballar i el que sempre ha estat el meu punt de partida: no llimar les coses, sinó més aviat el contrari, emfasitzar-ne l'aspror, els bonys, els forats...» Acceptar la complexitat. Rebutjar les divisions, fer-les col·lidir. Aquest plantejament implica un estat mental eminentment *queer*, malgrat que ella no ho proclami i malgrat que, formalment, estèticament, aquest qualificatiu no és el que li atribuiríem a primer cop d'ull.

Fugir dels formats, de la formatació, és una altra qüestió que l'ha ocupat durant molt de temps. En aquest cas, de nou, la temptativa no és fruit d'una inclinació a la contradicció, ni tampoc d'una recerca fútil per diferenciar-se d'una massa indefinida, sinó més aviat de la determinació de ser un mateix, del tot, acceptant plenament les pròpies paradoxes, forteses i febleses. Ras i curt, és una reacció als imperatius d'eficiència i rendiment que defensa la lògica ultraliberal, la reivindicació de la complexitat del jo per tal de fer més possible la pluralitat d'un «nosaltres», un conjunt més o menys fluid de «jos» decididament polimòrfics.

Aquest rebuig a la lògica lineal, com també l'afirmació de la multiplicitat de totes les identitats, ja els trobem en l'escriptura del seu primer solo, 25.06.76 (la seva data de naixement): un collage irregular de fragments de les seves experiències de dansa del passat, una narrativa autobiogràfica expressada a través del micròfon, i un final que invoca un «monstre» i el seu crit primigeni... «Fou La Ribot [que va ser professora meva al màster Exerce a Montpeller] qui em va aconsellar de crear un solo. Aleshores [2003] feia tres anys que havia deixat l'Argentina per venir a Europa. Havia fet tot un seguit de tallers i pràctiques, i havia participat en projectes sense finançament. Després vaig cursar el màster Exerce, però no havia acabat d'integrar-me al món de la dansa. I tot i que arribava a les últimes fases de selecció de les audicions, mai no m'agafaven. M'estava tornant boja. Capficada en tots aquests interrogants introspectius, em vaig submergir en aquest solo. No intentava fer res bonic, ni tampoc demostrar com de bé puc arribar a ballar, sinó que volia dir "ei, mira, faig això i soc tot això", encara que això impliqués mostrar parts de mi mateixa que no m'agradaven gens...» El solo va atreure públic i va cridar l'atenció. Després de presentar-lo a Brussel·les, va fer-ho a Bergen, París, Madrid, Roma... Però Parolin encara no se sentia coreògrafa. Tanmateix, tal com havia pronosticat La Ribot, el solo va despertar alguna cosa dins seu. Van seguir tota una sèrie de compromisos: Mathilde Monnier, Moussoux-Bonté, Jean-François Peyret, Alexandra Baczetsis, Anne Lopez, Riina Saastamoinen...

Vaig sentir aquella vibració, aquell motor que es posa en marxa quan balles.

I és que la dansa és el que li permet respirar. Un plaer que va descobrir de petita, quan ballava durant hores davant del mirall de la seva habitació. Ballava tant que la seva mare va decidir apuntar-la a més d'una classe: ballet clàssic, jazz i dansa espanyola. A l'edat de 6 anys, però, Parolin era lluny de voler convertir-se en ballarina clàssica, sinó que més aviat somiava en la Raffaella Carrà... «Els meus primers records de l'estudi de dansa no són gaire agradables: vaig passar de ballar davant del mirall de la meva habitació, on podia fer el que em vingués de gust, a un espai on tot girava entorn de la disciplina, on s'havien de seguir les instruccions i repetir els passos fins a la perfecció...» I el suplici va continuar fins que va tenir onze anys. Llavors es va produir «un punt d'inflexió: la meva professora es va quedar embarassada. La seva substituta era molt dura amb mi: “No et serveix de res ser prima!”, em cridava. Però la seva actitud, en lloc de desanimar-me, em va empènyer a esforçar-me encara més, a demostrar que ho podia fer. I vaig redescobrir una forma de plaer: vaig sentir aquella vibració, el motor que es posa en marxa quan balles. Això va suposar un gran estímulo per a mi. Abans d'això, rebutjava qualsevol cosa que anés lligada a l'aprenentatge, a la noció de perfecció; per a mi era tot massa abstracte, no hi veia cap sentit.»

Durant aquest mateix període, la jove Parolin va decidir que es faria dir pel seu segon nom (pronunciat [aʃɛlɛn]). Fora Vanina. «Quan vaig arribar a l'escola secundària, volia començar una nova vida. En llengua maputxe (un dels pobles indígenes de l'Argentina), *ayelen* vol dir alegria, tranquil·litat, viure sense preocupacions...» Una manera d'intentar evolucionar cap a una imatge diferent d'ella mateixa. També una manera de reivindicar la sang ameríndia que circula dins seu: «La meva àvia materna era indígena, però la meva mare en parlava molt poc. La resta de la meva família venia d'Itàlia (Venècia, Calàbria i explicava moltes més històries. Aquesta absència de “memòria” per part de la meva família materna sempre m'havia intrigat. Fins i tot vaig arribar a tenir la fantasia d'anar-me'n a viure amb gent indígena per aprendre les seves danses, els seus rituals, per experimentar una altra manera de viure, al marge de la “societat”...» Natura i cultura, una altra dicotomia a la qual sol fer referència i que també té ressonàncies en la seva experiència personal. I no només això: «El conflicte que tinc entre accedir a un pla més natural i haver de combinar codis d'aprenentatge i valors (que no estic segura que s'adiguin amb mi o amb nosaltres) també està vinculat —crec jo— a la història de l'Argentina, un país de colonitzadors que van provar d'exterminar els pobles indígenes, de “netejar” el país...»

Avui dia, després de gairebé vint anys en el món de la dansa i d'haver coreografiat més d'una dotzena de peces, quan li pregunten per què continua, Ayelen Parolin respon sense dubtar-ho: «Per empatia. Per ser gairebé capaç de sortir de tu mateixa i crear un canal de comunicació en què no es transmeti en paraules, a través del qual puguis fer que altres persones tinguin sensacions que no experimenten elles personalment. (...) Per plaer, també. Crec que al llarg dels anys (amb peces com *David*, *Heretics* o *Autòctonos II*), la coreògrafa que ha anat prenent forma s'ha anat distanciant de la intèrpret que sempre he estat:

“salvatge, animal, espontània”, per fer servir termes que sovint han utilitzat per descriure’m... Demanava als intèrprets coses que considerava atractives, però de les quals jo mateixa era incapaç: rigor, precisió, seguir un fil, cadència... Amb *WEG* he buscat conscientment de (re)conciliar aquestes dues parts de mi mateixa: crear una peça que s’adigui més amb mi i que m’agradaria interpretar aquí i ara, alhora que respecto els requisits de l’estructura narrativa en l’espai i en el temps.»

Text: Olivier Hespel